
Bo og leve trygt hele livet?

ANMELDELSER

ANNE RITA ØKSENGÅRD

Forskningssjef, Nasjonalforeningen for folkehelsen

Anne Marie Mork Rokstad, Cecilie Høj Anvik, Atle Ødegård, red.

Sykehjemmet

Hjem, helseinstitusjon og arbeidsplass. 232 s., ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2023. Pris NOK 429

ISBN 978-82-450-3313-7

Hvis alle som jobber i sykehjem arbeidet etter denne bokas anbefalinger, ville kritikk slik vi har sett i media i vinter avta. Boka beskriver sykehjem som et «mikrokosmos», der grunnmuren er faglig forankring i ledelsen og kunnskapsbasert personsentrert praksis. Forfatterne ønsker å bidra til en bred forståelse av hva et sykehjem er og hvilke utfordringer eldreomsorgen har.

Boka har to deler bestående av 15 kapitler med relevante referanser. Den er rikt illustrert og skrevet av, eller i samarbeid med, ledende eksperter på feltet. Kapitlene er anonymt fagfellevurdert. Perspektivene som omtales gir godt

faglig grunnlag for å planlegge for behov, som er det viktigste for de som bor på sykehjem, pårørende og ansatte.

Målgruppen er helsefagarbeidere og studenter samt ansatte i administrasjon og ledelse, og boka er godt egnet for bruk i undervisning. Del 1 fokuserer på hvem som bor på sykehjem, forutsetninger for å få plass, myndighetskrav til funksjoner i sykehjem, fysiske forhold og livskvalitet og pårøndererfaringer. Felles for beboere i sykehjem er høy alder, redusert egenmestring og funksjonssvikt, inkludert kognitiv svikt. Mange følges tett opp av pårørende, og pårørende fremhever at det viktigste er trygghet og at sykehjemmet har en tilstedeværende ledelse og et stabilt kompetent personale.

I del 2 beskrives fremtidens sykehjem med fokus på teknologi og digitale løsninger. Et uttalt mål er å få til en innovativ utvikling med utgangspunkt i brukerperspektivet. Med økende levealder og derav økende forekomst av demens, diskuteres det hvordan ny teknologi kan bidra til å videreføre god omsorg i eget hjem og gjøre opphold i sykehjem kortest og best mulig. Erfaringer gjort under pandemien viste at teknologiske hjelpemidler ikke ble brukt, da de ikke var testet blant eldre med kronisk sykdommer og demens. Dette er et eksempel på at brukermedvirkning må tas på alvor for at nye innovasjoner kommer i bruk. Avslutningsvis diskuteres ledelse og omsorgskultur, og det konkluderes med at fagkompetanse er det viktigste for å få til gode omsorgstjenester.

Boka har en faglig språkdrakt, men pårørende og brukerråd i sykehjem vil kunne ha nytte av den i dialog med ledelse og ansatte. Å samhandle om å skape best mulig liv for de som trenger økt omsorg i sin siste levetid bør uansett være et felles mål – så les og lær!

Publisert: 12. juni 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0241
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. februar 2026.